

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

#ESfondi horizontālās prioritātes: kāpēc un kā?

Madara Austrīņa

Projektu atlasē departamenta direktora vietniece,
Vides un digitalizācijas projektu atlasē nodaļas vadītāja

Finansē
Eiropas Savienība

2027
Nacionālais
attīstības plāns

ADMINISTRATĪVĀS
KAPACITĀTES
CEĻA KARTE
2021-2027

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

PREZENTĀCIJĀ:

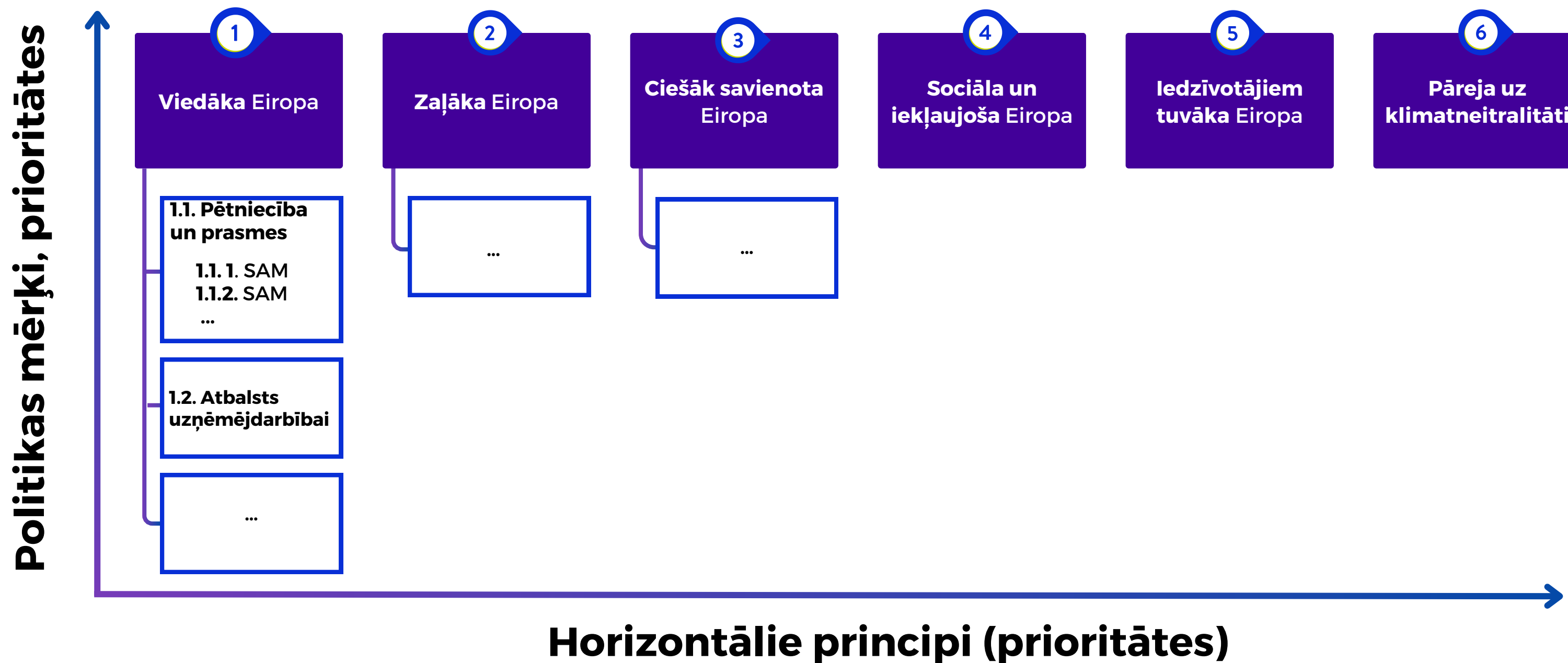
- 01.** Horizontālo principu (HP) **būtība**
- 02.** HP **integrācija** kohēzijas **politikā**
- 03.** HP **veidi, darbību piemēri**
- 04.** HP **integrācija projekta iesniegumā**
- 05.** Normatīvais ietvars

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

HP BŪTĪBA

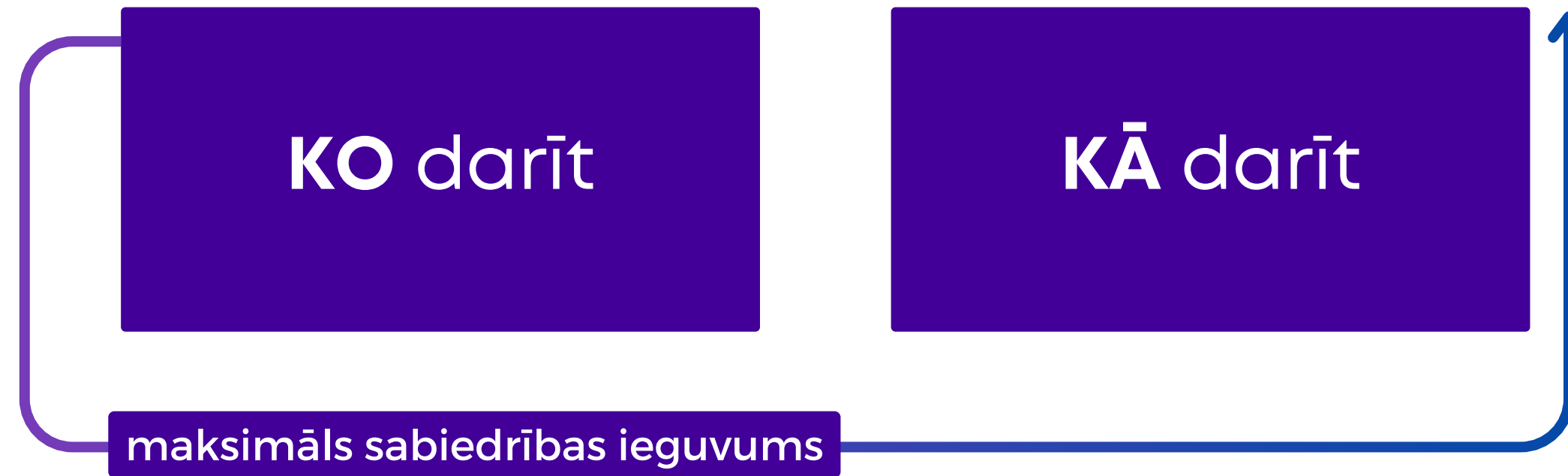
 fondi **sabiedrības nauda** **sabiedrības intereses**

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

HP BŪTĪBA

HP darbības papildinošas projekta saturam

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

HP INTEGRĀCIJA KOHĒZIJAS POLITIKĀ

Kohēzijas
politikas
izstrāde

- **ietekmes uz HP novērtējumi**, ciktāl iespējams

Programmas
kritēriji un MK
noteikumi

- atbildīgās iestādes **integrē HP nosacījumus** atbilstoši novērtējumiem un atbalsta programmas saturam
- iespēja iepazīties un **iesaistīties** - **Uzraudzības komiteja** (kritēriji) un **Tiesību aktu projektu portāls** (MK noteikumi)

Projektu
iesniegumu
atlase

- CFLA **integrē nosacījumus** projektu iesniegumu atlases **nolikumā** un ņem vērā vērtēšanā
- Projektu iesniedzēji **integrē HP darbības projekta pamata darbībās** un izvēlas sasniedzamos HP rādītājus (ja attiecināms)

Projektu
īstenošana un
uzraudzība

- Finansējuma saņēmēji progresa **pārskatos ziņo** t.sk. **par HP ieviešanu**
- CFLA **pārlicinās par HP ieviešanu**, piem, iepirkumu u.c. dokumentu pārbaudēs, pārbaudēs projekta īstenošanas vietā

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

HORIZONTĀLO PRINCIPU VEIDI

VINPI

**Vienlīdzība, iekļaušana,
nediskriminācija un
pamattiesību ievērošana**
LM un TM

NBK

**Nenodarīt būtisku
kaitējumu**
visas atbildīgās iestādes

EPV

**Energoefektivitāte
pirmajā vietā**
EM

Klimatnodrošināšana
KEM

JEB

**Jaunais Eiropas
“Bauhaus”**
KM un Latvijas Arhitektu
savienība

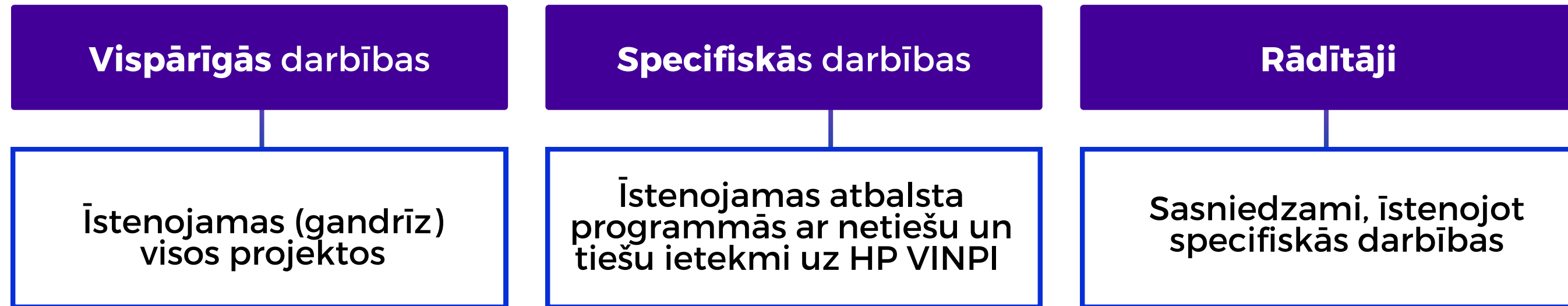
Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

VINPI

VIENLĪDZĪBA, IEKĻAUŠANA, NEDISKRIMĀCIJA UN PAMATTIESĪBU IEVĒROŠANA

[🔗](https://im.gov.lv) Vadlīnijas, ietekmes uz VINPI izvērtējumi - Im.gov.lv

Minimālais skaits - atkarībā no atbalsta programmas ietekmes uz HP VINPI:

- augstākās prasības ierobežotām atlasēm ar tiešu ietekmi (piemēram, labklājības jomas programmām)
- zemākās prasības atbalsta programmām bez ietekmes uz HP VINPI

VINPI VISPĀRĪGĀS DARBĪBAS

Personāls

- pasākumi, kas sekmē **darba un ģimenes dzīves līdzsvaru** (elastīgs, nepilns darba laiks);
- **personāla atlase** bez diskriminācijas un veicinot mazāk pārstāvēto grupu iesaisti;
- **vienlīdzīga darba samaksa** un karjeras **izaugsmes iespējas**;
- u.c.

Publicitāte

- valoda un vizuālie tēli mazina diskrimināciju un stereotipu veidošanos;
- **informācija ir pieklūstama** cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem;
- sadaļa "**Viegli lasīt**" tīmekļvietnē;
- u.c.

Iepirkumi

- **ētiski ražoti produkti** un pakalpojumi;
- **darba apstākļu/ nosacījumu uzlabošana**, t.sk. cilvēkiem ar invaliditāti, nelabvēlīgākā situācijā esošiem cilvēkiem;
- vispārīgo un specifisko HP darbību **īstenošanas prasības**;
- u.c.

Iepirkumu dokumentācija, publicitātes materiāli, publiskie pasākumi, darba līgumi u.c.

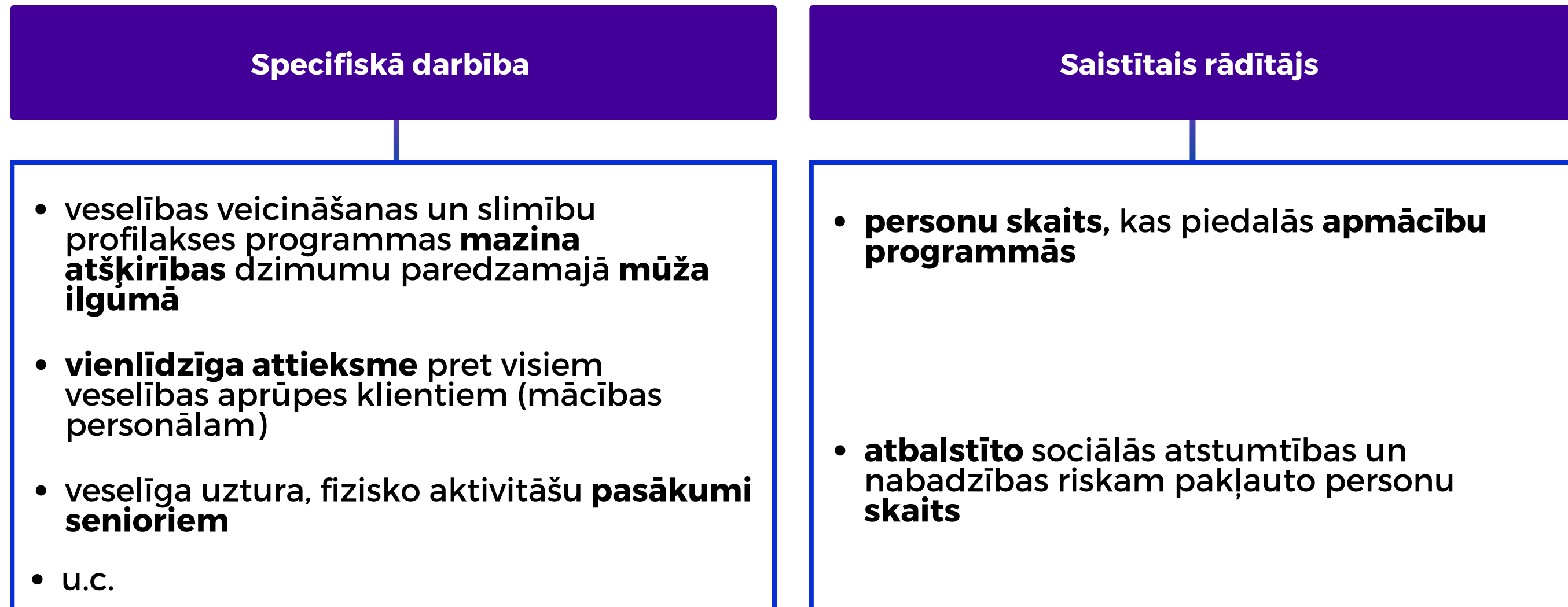

VINPI SPECIFISKĀS DARBĪBAS UN RĀDĪTĀJI

Specifiskas atbalsta programmas/ projekta jomai, piemēram, **veselība**:

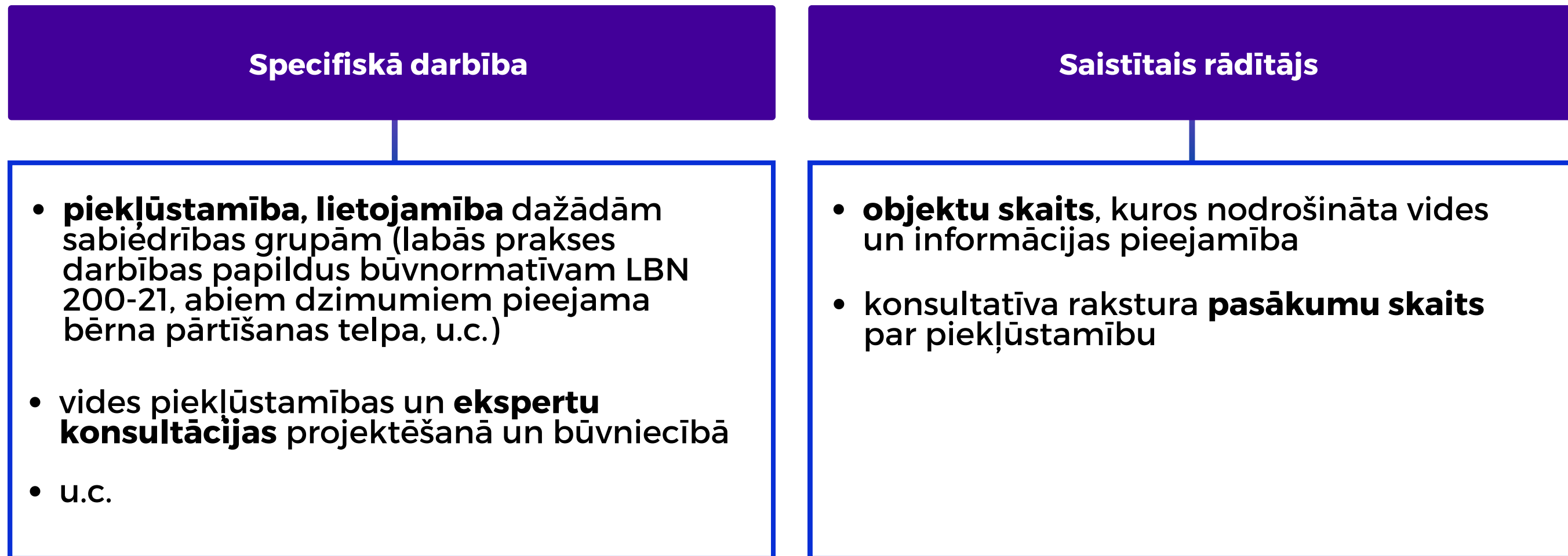
Dalībnieku saraksti, iepirkumu dokumentācija, publiskie pasākumi u.c.

VINPI SPECIFISKĀS DARBĪBAS UN RĀDĪTĀJI

Specifiskas atbalsta programmas/ projekta jomai, piemēram, **infrastruktūra**:

Būvprojekts, iepirkumu dokumentācija, ekspertu konsultāciju protokoli u.c.

Novērst vai mazināt projektu darbību **ietekmi uz vidi** – galvenokārt infrastruktūras projektos

[🔗](https://efondi.lv) Ietekmes uz **NBK** izvērtējumi - efondi.lv

**Bioloģiskā daudzveidība un
ekosistēmas**

- darbības neplāno īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, kur jānodrošina ES nozīmes dzīvotņu un sugu aizsardzību;
- būvniecības laikā ievēro koku ciršanas aizliegumu putnu ligzdošanas periodā, nodrošina esošo koku veselības stāvokļa aizsardzību;
- u.c.

Atkritumu apsaimniekošana

- elektrisko un elektronisko iekārtu/ azbesta atkritumi un citi **atkritumi tiek apsaimniekoti** atbilstoši normatīvajiem aktiem;
- objektu nojaukšanas **atkritumus vismaz 70%** apmērā sagatavo atkārtotai izmantošanai vai **pārstrādā**;
- nolietotus transportlīdzekļus nodod apstrādes uzņēmumam;
- u.c.

Zaļais publiskais iepirkums

- Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība
- papildus obligātajām preču vai pakalpojumu grupām

Apliecinājumi, projekta apraksts, būvprojekts, iepirkumu dokumentācija, fotofiksācijas u.c.

EPV ENERGOEFEKTIVITĀTE PIRMAJĀ VIETĀ

Pasākumi, ar ko enerģijas pieprasījumu un energoapgādi padara efektīvāku

Enerģijas ietaupījums

- BVKB metodiskie norādījumi enerģijas ietaupījumu ziņošanai un aprēķināšanai
- Piemēram, nomainot iekārtas, transportlīdzekļus, atjaunojot infrastruktūru

Pāreja uz atjaunīgajiem energoresursiem

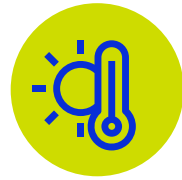
- Vējš, saule, zemes dzīles, ūdeņi, biomasu u.c.

Citu alternatīvu ieviešana

- Izmaksefektīvas, tehniski, ekonomiski un videi nekaitīgas
- Piemēram, efektīvāka enerģijas pārveide, pārvade un sadale

Enerģijas patēriņa dati, energosertifikāts, būvprojekts, iepirkumu dokumentācija u.c.

KLIMATDROŠINĀŠANA

Novērst infrastruktūras neaizsargātību pret iespējamo klimata ilgtermiņa ietekmi

Klimata riski

- Izvērtēti klimata pārmaiņu riski;
- Plānota rīcība infrastruktūras aizsardzībai pret plūdiem, vēja brāzmām, pārkaršanu u.c.

Klimata pārmaiņu mazināšana

- Emisiju mazināšana, CO2 piesaiste, piemēram, ar apzaļumošanu

Projekta apraksts, siltumnīcefekta gāzu ietaupījuma aprēķins, būvprojekts, iepirkumu dokumentācija, fotofiksācijas u.c.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

JEB
JAUNAIS EIROPAS “BAUHAUS”

Stratēģiska radoša starpdisciplināra vides, ekonomikas un kultūras iniciatīva, kas savieno dizainu, ilgtspējību, pieejamību un investīcijas, lai sasniegtu Eiropas zaļā kursa mērķus

 Kontaktpunkts Latvijā – **Kultūras ministrija**
sadarbībā ar **Latvijas Arhitektu savienību**

 Vadlīnijas

Estētika

- saskaņā ar kultūras mantojumu, ainavu un vietas identitāti
- idejas vērtē arhitekts/ ainavu arhitekts, un, ja nepieciešams, mākslinieks/ dizainers
- ideju estētiskā satura apspriešana ar sabiedrību

Ilgspēja

- ekonomiski pamatoti dabā balstīti risinājumi
- izvairās no urbānas izplešanās, atjaunojot lietojamās teritorijas;
- “zaļā” un “zilā” infrastruktūra

Iekļautība

- nodrošina dažādu grupu vajadzības un intereses, līdzvērtīgas infrastruktūras izmantošanas iespējas;
- veicina piederības sajūtu;
- izmanto universālā dizaina principus

Sabiedrības līdzdalību apliecinājoši dokumenti, ideju vērtēšanas komisijas dokumenti, būvprojekts, iepirkumu dokumentācija u.c.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

1

HP INTEGRĀCIJA PROJEKTA IESNIEGUMĀ

PROJEKTA PAMATA DARBĪBAI VAI APAKŠDARBĪBAI PIEVIENO HP DARBĪBU

2 kompleksi risinājumi, lai veicinātu applūstošo teritoriju, erozijai pakļautu ūdenstilpju un ūdensteču krasta un peldvietu noturību pret klimata pārmaiņām (iekļaujot pasākumus civilās aizsardzības stiprināšanai)

Apakšdarbību skaits	Kopējais rādītāju skaits	Īstenotājs
0	0	Projekta iesniedzējs

Darbības apraksts

- krastu nostiprināšana, erozijas mazināšanas pasākumi;
- peldvietu vides kvalitātes uzlabošana, veicinot krasta noturību un organizējot apmeklētāju plūsmu

Vai pievienot apakšdarbības?

Nepievienot apakšdarbības

Rādītāji (0)

Īstenošanas grafiks

Budžeta pozīcijas (0)

Sadarbības partneri

HP darbības (0)

HP darbību izvēles nosacījumi

HP darbības

Parvaldīt

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

1

HP INTEGRĀCIJA PROJEKTA IESNIEGUMĀ

PROJEKTA PAMATA DARBĪBAI VAI APAKŠDARBĪBAI PIEVIENO HP DARBĪBU

HP darbību pārvaldīšana

Filtrēt pēc:

Visi principi

Horizontālais princips	Kategorija	HP darbības nosaukums	Īstenošana
Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana	Specifiskās darbības > Dzimumu līdztiesības veicināšana	Iepirkumu nolikumos integrētas abu dzimumu vajadzības	☒ Izvēlēt
Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana	Specifiskās darbības > Dzimumu līdztiesības veicināšana	Abu dzimumu eksperti pasākumos un diskusijās	☐ Nav iz
Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana	Specifiskās darbības > Dzimumu līdztiesības veicināšana	Dokumentos integrēti jautājumi par vienlīdzīgām iespējām	☐ Nav iz

Atcelt

Saglabāt

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

1

HP INTEGRĀCIJA PROJEKTA IESNIEGUMĀ VAI DEFINĒ SAVU HP DARBĪBU

HP darbību pārvaldīšana

Nenodarīt būtisku kaitējumu	Nenodarīt būtisku kaitējumu	regenerācijai sagatavoto atkritumu procentuālais apjoms	☐ Nav
Nenodarīt būtisku kaitējumu	Nenodarīt būtisku kaitējumu	Trokšņu, putekļu un piesārņojuma emisiju samazināšana	☐ Nav
Nenodarīt būtisku kaitējumu	Nenodarīt būtisku kaitējumu	Koku ciršanas aizliegums putnu ligzdošanas periodā būvniecības procesa laikā	☐ Nav
Nenodarīt būtisku kaitējumu	Nenodarīt būtisku kaitējumu	ES nozīmes biotopu un sugu stāvoklis	☐ Nav

Pievienot jaunu HP darbību +

Atcelt

Saglabāt

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

2

HP INTEGRĀCIJA PROJEKTA IESNIEGUMĀ VAI DEFINĒ SAVU HP DARBĪBU

Darbības

HP darbības pievienošana

Izvēlieties principu

Izvēlieties HP principu

Izvēlieties kategoriju

Izvēlieties principam atbilstošu kategoriju un sadaļu

Pievienojiet nosaukumu

Pievienojiet HP darbības nosaukumu

Pievienojiet aprakstu

0/1000

Rindkopa

B

I

U

Atcelt

Saglabāt

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

3

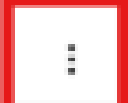
HP INTEGRĀCIJA PROJEKTA IESNIEGUMĀ

IEPAZĪSTAS AR HP DARBĪBAS APRAKSTU UN, JA NEPIECIEŠAMS, PIEVIENO PAMATOJUMU – KONKRETIZĒJOT, KO/ KĀ PROJEKTĀ ĪSTENOS, VAI PAMATOJOT, KĀDĒĻ HP DARBĪBU NAV IESPĒJAMS PIEMĒROT

Radītāji (0)	Īstenošanas grafiks	Budžeta pozīcijas (0)	Sadarbības partneri	HP darbības (1)
--------------	---------------------	-----------------------	---------------------	-----------------

HP darbību izvēles nosacījumi

HP darbības

Princips	Kategorija	HP darbības nosaukums	Apraksts	Pārvaldīt
 Nenodarīt būtisku kaitējumu	Nenodarīt būtisku kaitējumu	Azbestu saturošu materiālu apstrāde, transportēšana un utilizēšana	Ir	

Apraksts: Projekta ietvaros radītie azbestu saturoši materiāli tiks apstrādāti un transportēti atbilstoši normatīvajiem aktiem prasībām darbā ar azbestu un azbesta atkritumu apsaimniekošanu. Šīs darbības ir/tiks iekļautas būvdarbu veicēju un pakalpojumu sniedzēju līgumos
Pamatojums: [Pievienot pamatojumu](#)

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

3

HP INTEGRĀCIJA PROJEKTA IESNIEGUMĀ

IEPAZĪSTAS AR HP DARBĪBAS APRAKSTU UN, JA NEPIECIEŠAMS, PIEVIENO PAMATOJUMU – KONKRETIZĒJOT, KO/ KĀ PROJEKTĀ ĪSTENOS, VAI PAMATOJOT, KĀDĒĻ HP DARBĪBU NAV IESPĒJAMS PIEMĒROT

HP darbības apraksts

Projekta ietvaros radītie azbestu saturoši materiāli tiks apstrādāti un transportēti atbilstoši normatīvajiem aktiem par darba aizsardzības prasībām darbā ar azbestu un azbesta atkritumu apsaimniekošanu. Šīs darbības ir/tiks iekļautas būvdarbu veicēju un pakalpojumu sniedzēju līgumos

Pievienojiet pamatojumu

0/1000

Rindkopa

B *I* U

Atcelt

Saglabāt

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

4

HP INTEGRĀCIJA PROJEKTA IESNIEGUMĀ IZVĒLAS HP RĀDĪTĀJUS (JA NEPIECIEŠAMS)

Rādītāji

Rādītāju pārvaldīšana

Id	Rādītāja nosaukums	Veids	Piesaistīto darbību sk.	Piemērojams projektā
N.2.1.3.1.a	jaunizveidota vai nostiprināta piekrastes joslas un upju un ezeru krastu aizsardzība pret plūdiem.	Nacionālais rādītājs	0	☐ Nav izvēlēts
RCO 26	Zaļā infrastruktūra, kas izveidota vai jaunināta nolūkā pielāgoties klimata pārmaiņām	Iznākuma	0	☐ Nav izvēlēts
HP VI 5112 a	Konsultatīva rakstura pasākumu skaits par dzimumu līdztiesību, personu ar invaliditāti vienlīdzīgām iespējām, diskriminācijas novēršanu vecuma, etniskās piederības un citu iemeslu dēļ, kā arī par pamattiesību jautājumiem.	Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana	0	☒ Izvēlēts
HP VI 5112 b	Izstrādāto vai pilnveidoto stratēģiju, izglītības programmu, metodisko līdzekļu, vadlīniju, mācību līdzekļu (tai skaitā digitalo), mediju kampaņu, semināru un komunikācijas pasākumu skaits, kuros integrēti jautājumi par dzimumu līdztiesību, personu ar invaliditāti vienlīdzīgām iespējām, diskriminācijas novēršanu vecuma, etniskās piederības un citu iemeslu dēļ, kā arī pamattiesību jautājumi, tostarp par tiesiskajiem un praktiskajiem	Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana	0	☐ Nav izvēlēts

Atcelt

Saglabāt

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

5

HP INTEGRĀCIJA PROJEKTA IESNIEGUMĀ

SASAISTA HP RĀDĪTĀJUS AR HP DARBĪBĀM UN NORĀDA SASNIEDZAMĀS VĒRTĪBAS (JA NEPIECIEŠAMS)

Rādītāji (1)

Īstenošanas grafiks

Budžeta pozīcijas (0)

Sadarbības partneri

HP darbības (2)

Rādītāji

				Pārvaldīt rādītājus	+
Id	Rādītāja nosaukums	Veids	Mērvienība		
HP VI 5112 a	Konsultatīva rakstura pasākumu skaits par dzimumu līdztiesību, personu ar invaliditāti vienlīdzīgām iespējām, diskriminācijas novēršanu vecuma, etniskās piederības un citu iemeslu dēļ, kā arī par pamattiesību jautājumiem.	Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana	Skaitis	⋮	Labot

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

5

HP INTEGRĀCIJA PROJEKTA IESNIEGUMĀ

SASAISTA HP RĀDĪTĀJUS AR HP DARBĪBĀM UN NORĀDA SASNIEDZAMĀS
VĒRTĪBAS (JA NEPIECIEŠAMS)

Rādītāji

Rādītāja labošana

Beigu vērtība

Ievadiet beigu vērtību

Saistītās darbības

Katram rādītājam jābūt piesaistītai vismaz vienai darbībai. Šobrīd nav piesaistīta neviena.

[Doties uz darbību sadaļu](#)

Saistītās HP darbības

Katram HP rādītājam jābūt piesaistītai vismaz vienai HP darbībai.

[Aizvērt logu un pārvaldīt saistītās HP darbības](#)

Atcelt

Saglabāt

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

5

HP INTEGRĀCIJA PROJEKTA IESNIEGUMĀ

SASAISTA HP RĀDĪTĀJUS AR HP DARBĪBĀM UN NORĀDA SASNIEDZAMĀS
VĒRTĪBAS (JA NEPIECIEŠAMS)

					Pārvaldīt rādītājus	+
Id	Rādītāja nosaukums	Veids	Mērvienība	Skaitis		
 HP VI 5112 a	Konsultatīva rakstura pasākumu skaits par dzimumu līdztiesību, personu ar invaliditāti vienlīdzīgām iespējām, diskriminācijas novēršanu vecuma, etniskās piederības un citu iemeslu dēļ, kā arī par pamattiesību jautājumiem.	Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana	Skaitis	10	⋮	
Starpvērtība						
Saistītās darbības						
Saistītās HP darbības 						
					Pārvaldīt	
Princips	Kategorija	HP darbības nosaukums	Apraksts			
∨	Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana	Specifiskās darbības > Dzimumu līdztiesības veicināšana	Iepirkumu nolikumos integrētas abu dzimumu vajadzības	Ir	⋮	

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

5

HP INTEGRĀCIJA PROJEKTA IESNIEGUMĀ

SASAISTA HP RĀDĪTĀJUS AR HP DARBĪBĀM UN NORĀDA SASNIEDZAMĀS VĒRTĪBAS (JA NEPIECIEŠAMS)

HP darbību pārvaldīšana

Izvēlieties, kuras HP darbības no saraksta īstenošiet vai pievienojiet savu!

Filtrēt pēc:

Vienlīdzība, iekļaušana, nedis... ▾

Visas kategorijas ▾

Horizontālais princips	Kategorija	HP darbības nosaukums	Īstenošana
Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana	Specifiskās darbības > Dzimumu līdztiesības veicināšana	Iepirkumu nolikumos integrētas abu dzimumu vajadzības	☒ Izvēlēts
Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana	Specifiskās darbības > Dzimumu līdztiesības	Abu dzimumu eksperti pasākumos un diskusijās	☐ Nav izvē

Atcelt

Saglabāt

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

HP INTEGRĀCIJA PROJEKTA IESNIEGUMĀ TUVĀKIE PILNVEIDOJUMI LĪDZ ~ 2025. GADA APRĪLIM:

- **Projektu portāla darbību sadaļas**, t.sk. HP darbību un rādītāju, pārvaldības, atspoguļojuma **uzlabojumi, ietverot arī:**
  - izmaiņas virsprojekta HP darbību sadaļā, lai nodrošinātu HP prasību sašaurināšanu konkrētajā atbalsta programmā;
  - vēsturisko HP darbību salāgošana ar aktuālajām HP darbībām.
- **HP VINPI:**
  - sadarbībā ar LM, TM **darbību saraksta saīsināšana** un konkretizēšana;
  - sasaiste tikai ar attiecināmajiem HP rādītājiem.

Iespēja piedalīties **galalietotāja pieredzes testos** –vis@cfla.gov.lv vai 20003306.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

NORMATĪVAIS IETVARŠ

Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija regulas (ES) 2021/1060
preambula un 9. pants ➤ - prasība ievērot HP

Ministru kabineta 2023. gada 13. jūlija noteikumi Nr. 408 ➤ - atbildību sadalījums

Eiropas Savienības iniciatīva "Jaunais Eiropas "Bauhaus""

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

BIROJI

Rīga, Smilšu iela 1 | 22099777

Jelgava, Pasta iela 43

Kuldīga, Liepājas iela 48

Cēsis, Jāņa Poruka iela 8

Rēzekne, 18.novembra iela 35

E-PASTS

info@cfla.gov.lv

KLIENTU APKALPOŠANAS CENTRS

Rīga, Meistaru iela 10 | 22099777 | info@cfla.gov.lv

